

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: **Ing. M. O.**, zastoupen JUDr. Jaromírem Sýkorou, advokátem, se sídlem Slezská 950, Orlová - Poruba, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, pracoviště Ostrava, se sídlem Zelená 3158/34a, Ostrava, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované o námitkách proti výkazu nedoplatků pojistného, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 10. 2005, č. j. 38 Cad 6/2005 - 24,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, JUDr. Jaromíru Sýkorovi, **se** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalované ze dne 27. 1. 2005, č. j. 6003 - 3950/2004 Č, bylo ve výroku změněno rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení v Karviné ze dne 1. 11. 2004, č. j. 5/2004, tak, že podané námitky se v plném rozsahu zamítají a výkaz nedoplatků Okresní správy sociálního zabezpečení v Karviné č. j. 11941/04 ze dne 15.10. 2004 se potvrzuje.

V žalobě proti tomuto rozhodnutí stěžovatel napadl skutečnost, že za období od 21. 7. 1998 do 31. 8. 1999 mu neměl být nedoplatek na pojistném ani penále započítáno, neboť po tuto dobu na něho byl vyhlášen konkurs a veškerá oprávnění disponovat s majetkem firmy měl konkurzní správce. On sám tedy nemohl existenci tohoto dluhu nijak ovlivnit.

Krajský soud stěžovatelovu žalobu zamítl a v odůvodnění svého rozhodnutí mj. uvedl: Správní orgán I. stupně měl všechny zákonné předpoklady k vyměření nedoplatku a penále stěžovateli, a to s ohledem na § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální

zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, podle něhož jsou pojistné povinny platit malé organizace, jimiž se pro účely tohoto zákona rozumějí právnické nebo fyzické osoby, které zaměstnávají alespoň jednoho zaměstnance. Podle § 20 odst. 5 téhož zákona malá organizace neplatí penále za dobu, po kterou již není malou organizací. Podle § 20 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, je organizace, její právní nástupce, nebo ten, kdo je pověřen její likvidací, povinen odhlásit u okresní správy sociálního zabezpečení organizaci nejpozději do 8 dnů ode dne jejího zániku nebo ode dne, kdy přestala být malou organizací. Stěžovatel byl malou organizací do 31. 8. 1999, kdy byla odhlášena z registrace pojištění jeho poslední zaměstnankyně, paní S. K. Stěžovatel souhlasil s vyměřením nedoplatků a penále s výjimkou období od 21. 7. 1998 do 31. 8. 1999, neboť v jeho průběhu byl jako malá organizace v konkursu a nemohl disponovat svým majetkem. V souladu s § 45 odst. 1 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, však zrušením konkursu, k němuž došlo ve stěžovatelově případě usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 8. 2004, zanikají účinky prohlášení konkursu uvedené v § 14 odst. 1 cit. zákona, přičemž platnost a účinnost úkonů provedených v průběhu konkursu tím není dotčena. V průběhu konkursu byl vydán výkaz nedoplatků ze dne 14. 2. 2000, který byl doručen správci konkursní podstaty a nabyl právní moci dne 1. 6. 2000. Výchozí stav dlužné částky byl převzat žalovanou z předešlého výkazu nedoplatků a napadeným výkazem nedoplatků byla tato částka pouze snížena o částku 23 172,45 Kč zaplacenou ke dni 7. 10. 2004 na základě rozvrhového usnesení vydaného v konkursním řízení, jejíž výši stěžovatel nezpochybnil.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost (označenou jako dovolání), kterou opřel zejména o skutečnost, že i když bylo rozhodnutí krajského soudu v souladu s uvedeným paragrafovým zněním zákonů, není spravedlivé, neboť nebere do úvahy zákon o konkursu a vyrovnání. Žalobu přitom směřoval na dlužnou částku vzniklou v době, kdy byl v konkursu a nemohl nijak ovlivnit rozhodování ve firmě. Jestliže mu zákon na jedné straně zakazuje jakoukoli činnost, nemůže za to být podle jiného zákona postižen. Rovněž sám nemůže za to, že konkurs trval dlouhou dobu a jeho majetek byl znehodnocen, protože nedokázal zaplatit dlužnou částku. Z těchto důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na svá podání učiněná v žalobním řízení.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002, soudní řád správní /dále jen „s. ř. s.“/), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu kasační stížnosti soud dovodil, že stěžovatel namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a kasační stížnost je tak přípustná.

Usnesením ze dne 21. 9. 2006, č. j. 6 Ads 91/2006 - 67, Nejvyšší správní soud stěžovatelův návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

Ze správního a soudního spisu zjistil Nejvyšší správní soud následující pro posouzení věci podstatné skutečnosti: Na stěžovatele byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 7. 1998, sp. zn. 33K 52/97, prohlášen konkurs, který byl zrušen usnesením téhož soudu ze dne 19. 8. 2004. Dne 14. 2. 2000 vydala Okresní správa sociálního zabezpečení v Karvině výkaz nedoplatků č. j. 4169/00, jímž byla vyčíslena pohledávka vůči stěžovateli jako malé

organizaci ke dni 20. 7. 1998 (tj. před vyhlášením konkurzu) ve výši 236 321 Kč a dále pohledávka spočívající v nezaplaceném pojistném a penále za období od 21. 7. 1998 do 14. 2. 2000 ve výši 62 170 Kč. Celková dlužná částka tak byla stanovena ve výši 315 204 Kč. Dne 15. 10. 2004 vydala okresní správa sociálního zabezpečení další výkaz nedoplatků č. j. 11941/04, jímž stanovila nedoplatek částkou 292 031,55 Kč, přičemž vycházela z výše pohledávky ke dni 14. 2. 2000, tj. 315 204 Kč, snížené ke dni 7. 10. 2004 o zaplacenou částku 23 172 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, o němž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalované.

Nejvyšší správní soud se napadeným rozsudkem zabíral v rozsahu a z důvodů v kasační stížnosti uvedených, jak mu přikazuje § 109 odst. 2, 3 s. ř. s., a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Důvod kasační stížnosti je uveden v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí krajského soudu pro nesprávné posouzení právní otázky tímto soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti napadl „nespravedlnost“ rozsudku krajského soudu, kterou však spatřuje toliko v tom, že nebyl zohledněn zákon o konkursu a vyrovnání a jeho vliv na stěžovatelovu možnost disponovat s jeho majetkem. Touto otázkou se však krajský soud nezabýval, jelikož konstatoval, že žalovaná vyšla z předchozího pravomocného výkazu nedoplatků a pouze snížila dlužnou částku o již zaplacenou část. Tento postup stěžovatel nenapadl, stejně jako právní názor krajského soudu, že se nemůže zabývat správností výchozí dlužné částky. Z těchto důvodů rovněž Nejvyšší správní soud, který je vázán rozsahem kasačních námitek, může pouze konstatovat, že dlužná částka byla v napadeném výkazu snížena o již zaplacenou část.

Otázkou, zda je žalovaná oprávněna vydávat opakovaně výkaz nedoplatků ve vztahu ke stejným časovým obdobím a stejnému dlužníkovi, se pak zdejší soud zabýval v rozsudku ze dne 31. 7. 2007, č. j. 4 Ads 62/2006 - 63 (dostupný na www.nssoud.cz), v němž konstatoval, že výkaz nedoplatků je vlastně jakýmsi přehledem nezaplacených částek za určité období a k určitému dni, takže poslední výkaz nedoplatků obsahuje všechny skutečnosti za předcházející období, a svou podstatou tedy nahrazuje dřívější výkazy nedoplatků. Přestože zákon č. 582/1991 Sb. výslovně neupravuje možnost zrušit dřívější výkazy nedoplatků, vyvstává tato možnost (i nutnost) ze samotného charakteru výkazu nedoplatků. I z hlediska právní jistoty je na místě předchozí výkazy zrušit, aby bylo najisto postaveno, že poslední výkaz nedoplatků je jediným vykonatelným exekučním titulem. I v tomto směru stěžovatelem napadený platební výměr ob stojí.

Domáhá-li se stěžovatel obecné spravedlnosti v souvislosti s účinky zákona o konkursu a vyrovnání, nelze jeho námitku považovat za oprávněnou, neboť soudu v tomto řízení nepřísluší posuzovat postup správce konkursní podstaty a jeho možnost dlužné pojistné a penále v průběhu konkurzu uhradit. Nebyl-li stěžovatel spokojen s postupem konkursního správce a rozsahem uspokojení jednotlivých nároků v rozvrhovém usnesení, měl možnost jej napadnout odvoláním podle § 30 odst. 2 zákona o konkursu a vyrovnání. Neučinil-li tak, nemůže se případné nápravy dovolávat v řízení, jehož předmětem správnost rozvrhového usnesení není a ani nemůže být. Pro posouzení správnosti přezkoumávaného výkazu nedoplatků je podstatné pouze to, že pohledávka týkající se nezaplaceného pojistného po vyhlášení konkurzu byla uspokojena stejně jako pohledávka týkající se dlužného pojistného a penále před vyhlášením konkurzu, tedy poměrně. Okresní správa sociálního zabezpečení po zrušení konkurzu vydala nyní

přezkoumávaný výkaz nedoplatků, a to právě proto, aby sjednotila a přehledně vyčíslila nedoplatky a penále obsažné dosud odděleně podle data jejich vzniku (před vyhlášením konkurzu a po jeho vyhlášení) a též odděleně částečně uspokojené. Jejím postupu proto není co vytknout.

Jestliže stěžovatel směřoval svou námitkou proti tomu, že mu byl předepsán dluh, který vznikl v průběhu konkurzu, pak k tomu Nejvyšší správní soud uvádí následující: Podle rozsudku Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 Odo 565/2001 ze dne 25. 6. 2003, po zrušení konkurzu povinnost plnit, která byla uložena správci konkursní podstaty v průběhu konkurzu, přechází na dlužníka, což platí i pro pohledávky za podstatou. Nejvyšší soud přitom mj. konstatoval, že nelze beze zbytku vyloučit, že správce konkursní podstaty, který pohledávku za podstatou nezpochybňuje ani co do základu ani co do výše, ji přesto v průběhu konkurzu neuspokojí, jelikož v konkursní podstatě nebude dostatek prostředků k její úhradě. Může dojít též k tomu, že plná úhrada správcem nezpochybněné pohledávky za podstatou nebude ze stejné příčiny provedena ani v rozvrhovém usnesení.

Rovněž lze poukázat na nálezný Ústavního soudu České republiky sp. zn. I. ÚS 72/06, v němž bylo mj. konstatováno, že na rozdíl od úpadku právnické osoby, kdy předznamenává prohlášení konkurzu faktický zánik této osoby, k čemuž také v praxi dochází, mohou věřitelé na dlužníkově - fyzické osobě – i po zrušení konkurzu požadovat úhradu části svých pohledávek, nebylo-li možno v průběhu konkurzu k těmto nárokům přihlídnout, anebo to neumožňoval stav konkursní podstaty. Je-li tedy dlužník fyzickou osobou, nese si důsledky úpadku s sebou po celý zbývající život.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovaná, ač byla v řízení úspěšná, takové právo nemá ze zákona. Stěžovatelovu ustanovenému zástupci soud odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti nepřiznal, neboť z obsahu soudního spisu není patrné, že by ve věci učinil nějaký úkon právní služby.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu